

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Bonaë, Eminentissimi S. R. E. Titulo S. Bernardi
Ad Thermas Cardinalis Presbyteri Opera Quotquot
hactenùs separatim edita fuerê Omnia**

Bona, Giovanni

Antverpiae, 1677

§. 46. Amor Dei in quo consistat.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10805

mittet nobis peccata nostra, ut idem Dominus comminatus est (Matth. 6: 15.) Apostolus quoque ait, *Si esurierit inimicus tuus, ciba illum: si sitit, potum da illi.* Tum sequitur, *noli vinci à malo, sed vince in bono malum* (Rom. 12: 20.) Ne vincamur ab hominibus, non est in nostra potestate: sed ne vincamur à malo; id in nobis possibile est. A malo autem vincitur, qui mala sibi inferentes odio habet: vincit in bono malum, qui eos sincerè, & ex corde tamquam insignes benefactores diligit: & si in mala incidant, eis compatitur, eorumque necessitatibus gaudenter & liberaliter succurrit. Hanc veritatem charitatis facilis persuadet, quàm omnia sapientum argumenta. Non igitur timenda sunt mala, quæ verbis vel factis inferre nobis homines possunt; sed illa potius timenda, quæ ipsi nobis irrogamus odio erga illos, impatientia, & appetitu vindictæ. Sola charitas nos invincibiles, & omni malo superiores facit. *Aqua multæ adversitatum & persecutionum non poterunt extinguere charitatem, nec flamina obruent illam* (Cant. 8: 7.) Magnum autem incendium oportet esse, quod inundationibus aquarum resistit.

§. XLV.

Verum bonum amandum.

DEUS nobis summum bonum est, quem jubemur diligere toto corde, totâ mente, totis viribus: & huc omninò tendendum est, nec aliud ultra quarendum: huc omnia consilia nostrâ referenda sunt. Amor enim summi boni omnem in se servitutum complectitur: temperantia siquidem amor est, hominem in Deo integrum & incorruptum servans: fortitudo est amor constanter omnia perferens propter Deum: justitia est amor Deo soli serviens, & cæteris, quæ sub Deo sunt, bene imperans: prudentia denique amor est ea bene discernens, quibus adjuvatur, ut ad Deum pergat, ab iis quæ illum impedire possunt. Ipsum verò summum bonum non intuitu mercedis, aut proprii commodi; sed propter se amari debet, propter suam bonitatem, quâ nihil melius esse potest, cum sit infinita, & finis omnium. Ideò perfectus Dei amor esse censetur, cum omnia bona propter ipsam amantur, à quo & per quem sunt bona: cum amatur sine modo, ita ut voluntas, licet non daquet, saltem attingat, quantum fieri potest, summam ejus, & immensam bonitatem, nullum modum vel termi-

num ponens in ejus dilectione: cum denique amatur super omnia, quia omne aliud bonum divinæ bonitati comparatû quasi nihilum reputatur. Summoperè autem cavendum est, ne sensibilibus bonorum usu & consuetudine voluntatis, vigor & energis in Dei amore sensim dissolvatur. Etenim ad æterna & intelligibilia, quia a sensibus remota sunt, tardiores sunt affectus: ad sensibilia autem incitatioris, tamen illa plaris æstimentur. Deinde natura seipsam quaerit, & cum vaserrima sit, tot fraudes, ut nos decipiat, torque recessus in quibus lateat, commiscitur; ut vix possimus laqueos ejus evitare. Sicut vas plenum accipere nequit quod non habet, nisi prius effundat, quod habet: sic malus mundi amor à nobis excludi debet, ut bono Dei amore repleamur. *Nolite diligere mundum*, inquit Apostolus, quem diligebat *JESUS, neque ea, quæ in mundo sunt* (1 Jo. 2: 15.) quibus verbis prohibemur non ita diligere ista, quæ fecit Deus, ut Creatoris obliviscamur. Pulchra videntur ista, sed quantò pulchrior est, qui fecit illa? Ista nobis tradidit Deus, ut iis propter ipsum utamur, ipso autem fruamur. Qui extra Deum bonum suum quaerit, nunquam inveniet. Qui verò Deum super omnia diligit, ab ipso quoque diligitur: & si ipse nos diligit, quid boni poterit nobis deesse? Porro ipse semper nos diligit, si ab ejus amore nunquam cessemus.

§. XLVI.

Amor Dei in quo consistat.

IN hoc præcipue Dei amor elucet, cum multa pro illo gaudenti animo patimur. Amare enim est pati, & magis amat, qui magis patitur. Apostoli ibant gaudentes à conspectu concilii, quoniam digni habiti sunt pro nomine *JESU* contumeliam pati. Affectus teneri erga Deum, atque inde profilientes lacrymæ naturæ effectus sunt, quæ ad affectus proclivior est. Veræ virtutes, & solida gaudia ab amore practico, & obedienciali oriuntur. Qui enim amat, propenso animo, & summâ jucunditate, illi, quem amat, in omnibus obsequitur, non timore pœnæ, sed amore justitiæ: & si quid grave, vel durum sensibus illi præcipitur, hoc amor levissimum, & gratissimum reddit. Nec aliam ob causam Scriptura testatur (1 Ioan. 5: 3.) præcepta Domini
N 2 gravia

gravia non esse, nisi ut anima, cui gravia videntur, intelligat se nondum perfecte amare, & à Deo gratiam petat, quæ levia & suavia fiant. Laborant in custodiendis Dei præceptis, qui solo timore quæ iusta sint operantur: sed perfecta charitas foras mittit timorem (1 Ioan. 4: 18.) & levem facit sarcinam legis non solum non prementem, sed instar pennarum in excelsa sublevantem. Servus, qui diligit Dominum suum, ejus præceptis libentissime obtemperat, & quo gravius est ac difficilius, quod jubetur, eo libentius illud exequitur, etiamsi durissimi labores sustinendi sint, quia nimirum nihil grave, nihil durum amanti videtur. At servus nequam, qui dominum non amat, sed timet, ipsius mandata parvipendit, variisque coloribus & integumentis à præstandis domino obsequiis se subtrahere satagit, & ejus iustiones eludere. Sic verò Dei amore carere convincitur, qui humanis ratiocinationibus à legis obligatione eximere se studet, laxiores quærens opiniones, & magistros prurientes auribus, qui, ut noxiæ libertati faveant, mandata Dei & Ecclesiæ tot limitationibus convellunt, ut vix remaneat præcepto locus. Vivunt itaque homines non sicut oportet, sed sicut volunt; quia tot jam sunt de humanis actibus opiniones, ut ferè liceat quidquid lubet. Ante horrendum Tribunal Christi non ex placitis hominum, sed ex lege Dei & ex veritate judicabimur. Ibi nulla opinio erit, sed nuda veritas. Scio quidem, non omnem probabilitatem damnandam esse; sed vereor, ne, quod multis probabile videtur, falsum omnino in extremo iudicio inveniatur: vereor, ne nimia opinandi libertas multos ducat in perditionem. Hæc autem non intelligit, nisi qui Deum diligit ferventi amore, semperque parato ad obediendum ei: anima enim per charitatem se totam transfundit in Deum quem amat, sitque ex ipso & anima unus spiritus, una voluntas, sicut dicit Scriptura: *Deus charitas est, & qui manet in charitate in Deo manet, & Deus in eo* (1 Ioan. 4: 16.) Ab hac unione verum gaudium procedit, quo anima ineffabili jucunditate perficitur, bonum illud possidens quod amat; atque illi ejusque mandatis ac nutibus firmiter adhæret: quia ab ipso, per ipsum, & in ipso omnia sunt quæ possunt desiderari. Hoc autem indicio cognoscet homo se Deo adhære, & unitum esse, cum omne ipsius studium, omne desiderium, omnis conatus, quidquid sperat, quidquid videt, quidquid loquitur, quidquid intelligit, Deus est.

§. XLVII.

Quis sit modus perfecti amoris.

INnatum est omnibus hominibus scientiæ desiderium, & quo plura quisque cognoscit, eo amplius scientiæ appetitus crescit: cumque ad illud fastigium pervenerit, ut se omnia scire atque altissima de Deo se percepisse arbitretur: summâ lætitiâ & voluptate perfunditur, & scientiam amat tamquam rem optimam, quæ tantæ lætitiæ causa est: atque inde fit, ut ipsam cognitionem magis amet, quam illud, quod cognoscit. Sic Philosophi, cum cognovissent Deum, non sicut Deum glorificaverunt, sed evanuerunt in cogitationibus suis, seipsos suamque scientiam amantes, non Deum. Simili modo inter Christianos multi sunt, qui scientiam de Deo, ejusque amorem pluris æstimant, & magis amant, quam ipsum Deum, & ejus beneplacitum. Difficile quidem est speculum affabrè factum intueri, quin homo seipsum in eo videat: sed cum Deum quasi speculum lucidissimum contemplamur, licet fieri nequeat, quin & nos ipsos in illo, qui videt omnia, videamus; in amore tamen divini pulchritudinis & bonitatis persistendum est, nullâ habitâ ratione ipsius visionis, & delectationis, quæ ex ea emanat. Alioquin nos ipsos amamus, cum maximè credimus Deum amare. Deus spiritus est, & actus purissimus, ipsumque oportet in spiritu & veritate adorare, & diligere; quod tunc rectè & purè fit, cum ipsum singulariter diligimus propter se, suamque summam bonitatem, nullo modo ad nos ipsos, nostraque commoda & delectationem respicientes.

§. XLVIII.

Scientiam practicam & experimentalem magis conferre ad amorem, quam speculativam.

SIcut rusticus omnis doctrinæ & literarum seipsum, qui solem quotidie cernit, ejusque luce & calore fruitur, lumen intensius diligit, quam cæcus multâ scientiâ præditus, qui de luce ejusque causis & effectibus plura didicerit ex placitis Philosophorum: ita Deum magis diligit simplex, & pius homo ex cognitione practicâ fidei, quam subtilissimus Theologus ex sola speculatione. Sicut etiam vir doctus & eruditus in regio-